

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

**RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E ZBATIMIT REKOMANDIMEVE TË
LËNA NË AUDITIMET E MËPARSHME TË EVADUARA NË 6-MUJORIN E PARË TË
VITIT 2020” TË USHTRUAR NË AGJENCINË KOMBËTARE TË MBROJTJES**

RAPORT PËRFUNDIMTAR AUDITIMI

**“PËR ZBATIMIN E REKOMANDIMEVE TË LËNA NË AUDITIMET E MËPARSHME
TË EVADUARA NË 6-MUJORIN E PARË TË VITIT 2020” TË USHTRUAR
AGJENCINË KOMBËTARE TË MBROJTJES CIVILE**

PËRMBAJTJA:

Nr.	PËRMBAJTJA	FAQJA
I.	Përmbledhje	3
	I/1. Hyrje	4
	I/2. Objektivat e auditimit	4
	I/3. Qëllimi i auditimit	4
	I/4. Metodologjia auditimit	4
	I/5. Konkulzione	4
II.	Opinion i përgjithshëm mbi zbatimin e rekomandimeve	4
III.	Zbatimi i rekomandimeve të lëna në auditimin e mëparshëm	4
	III/1. Përshkrimi i auditimit sipas drejtimeve të auditimit	5
IV.	Konkluzione dhe Rekomandime	13

I. PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE

Kontrolli i Lartë i Shtetit (këtu e në vazhdim KLSH), ushtroi auditim në Agjencinë Kombëtare të Mbrojtjes Civile mbi: “Për zbatimin e rekomandimeve të lëna në auditimet e mëparshme të evaduara në 6-mujorin e parë të vitit 2020”, duke i kushtuar vëmendjen e posaçme çështjeve, që lidhen me:

- Vlerësimin e rekomandimeve të KLSH-së të lëna nga auditimi i kryer në vitin 2020;
- Hartimi i programeve (plan veprimeve) nga subjekti i audituar, me personat përgjegjës dhe afatet konkrete për zbatimin e rekomandimeve;
- Nxjerrjen nga titullari i njësisë publike të akteve administrative të nevojshme, si: vendimeve (urdhrave) për zbatimin e masave organizative, vendimet ekzekutive për shpërblimin e dëmit, vendimet e nëpunësit autorizues, komisione disiplinore për dhënien e masave disiplinore.

Në përfundim të procesit të auditimit, rezulton se:

Në përfundim të procesit të punës audituse në terren dhe pas shqyrtimit të kundërshtive të paraqitura nga subjektet në fazën e Projekt Raport Auditimit, gjetjet e konstatuara të cilat janë reflektuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit, situata e zbatimit të rekomandimeve në 3 subjektet e audituara, paraqitet si vijon:

Nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse në auditimin e mëparshëm për përmirësimin e gjendjes janë rekomanduar 20 masa organizative. Nga masat organizative janë pranuar plotësisht 10 masa, ku nga të pranuarat janë zbatuar 2 masa, janë zbatuar pjesërisht 1 masa, janë në proces zbatimi 6 masa organizative si dhe 1 masë organizative nuk është zbatuar.

I/1 HYRJE

Auditimi u krye në zbatim të nenin 15 shkronja (j) dhe pika 2 e nenit 30, të ligjit nr. 154/2014, datë 27.11.2014 “Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollin të Lartë të Shtetit”, Udhëzimit të Kryetarit të KLSH-së nr. 1, dt. 04.11.2016 “Mbi procedurat për ndjekjen dhe dokumentimin e punës në auditimin e verifikimit të zbatimit të rekomandimeve të Kontrollit të Lartë të Shtetit”, Programit të Auditimit nr. 243, datë 11.02.2021 me objekt: “Për zbatimin e rekomandimeve të lëna në auditimet e mëparshme të evaduara në 6-mujorin e parë të vitit 2020”.

Auditimi është kryer nga:

1. Erald Kojku (përgjegjës grupi)
2. Erieta Këlliçi, anëtar
3. Rodjan Alimerkaj, anëtar

- Çështjet e Audituarat:

1. Hartimi i programit (Planit të veprimit), si dhe respektimi i afatit ligjor prej 20 ditësh nga data e marrjes së kërkesës, për informimin e KLSH për zbatimin e rekomandimeve të lëna nga auditimi i mëparshëm (shkronja “j” e nenit 15 të ligjit nr. 154/2014, datë 27.11.2014 “Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollin të Lartë të Shtetit”).

Respektimi i afatit ligjor prej 6 muajsh nga data e marrjes së njoftimit të Raportit Përfundimtar të auditimit, për raportimin në KLSH, të ecurisë së zbatimit të rekomandimeve të lëna nga auditimi i mëparshëm (pika 2 e nenit 30 të Ligjit nr. 154/2014, datë 27.11.2014).

2. Realizimi i rekomandimeve për ndryshime apo përmirësime në legjislacionin në fuqi, sipas cilësimeve në planin e veprimeve të hartuar nga subjekti i audituar, duke pasqyruar punën e bërë, të analizuar për rekomandimet e realizuara plotësisht, pjesërisht, në proces realizimi dhe sa nga rekomandimet nuk janë pranuar.

3. Realizimi i rekomandimeve për *masa me karakter organizativ*, sipas cilësimeve në planin e veprimeve të hartuar nga subjekti i audituar, duke pasqyruar punën e bërë të analizuar për rekomandimet e realizuara plotësisht, pjesërisht, në proces realizimi dhe sa nga rekomandimet nuk janë pranuar.

4. Të tjera që rezultojnë gjatë auditimit.

I/2 Objekti i auditimit IT:

Bazuar në rekomandimet e Kontrollit të Lartë të Shtetit, ky auditim ka si objektiv, verifikimin në subjekt (terren) zbatimin konkret të rekomandimeve të KLSH, pasqyrimin e rasteve të shmangies nga këto rekomandime dhe vlerëson aspektet e vendimmarrjes së Titullarëve të Institucioneve Publike, në drejtim të rritjes së performancës, me synim përmirësimin e metodës së punës, marrjen e masave të nevojshme strukturore, etj.

I/3 Qëllimi i auditimit IT:

Auditimi i zbatimit të rekomandimeve, kryhet në funksion të hartimit të Raportit Vjetor të aktivitetit të Kontrollit të Lartë të Shtetit, që paraqitet në Kuvendin e Shqipërisë brenda tremujorit të parë të vitit pasardhës, bazuar në pikën 3 e nenit 31, të ligjit nr. 154/2014, datë 27.11.2014 “Për Organizimin dhe Funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”.

I/4 Metodologjia e auditimit:

Nëpërmjet dërgimit të rekomandimeve në subjektet e audituara, KLSH realizon funksionin këshillues, duke respektuar pavarësinë institucionale, në përputhje me kërkesat e ISSAI 1, Deklarata e Limës “Udhëzime mbi rregullat e auditimit”, ISSAI 10, Parimi 7, Deklarata e Meksikos, “Ekzistencën e Mekanizmave efektive ndjekës në rekomandimet e SAI-ve”, si dhe Standardet Ndërkombëtare të Auditimit të INTOSAI-t (ISSAI), për të rritur përgjegjshmërinë e nëpunësve publikë, në pranimin e përgjegjësive dhe ndërmarrjen e masave korrigjuese dhe përmirësuar punën për të ardhmen i devijimeve nga standardet e pranuar dhe identifikimi i rasteve të shkeljes së parimeve të, ligjshmërisë dhe rregullshmërisë financiare, përputhshmëria me kriteret e përcaktuara nga ligjet që rregullojnë funksionimin e njësive të pushtetit vendor, të menaxhimit financiar me qëllim përmirësimin e funksionimit të njësisë në të ardhmen.

I/5 Konkluzione

Nga përfundimi i punës në terren dhe pas shqyrtimit të kundërshtive të subjekteve në lidhje me zbatimin e rekomandimeve të lëna nga KLSH-ja, rezulton se:

Nga 20 masat organizative janë pranuar plotësisht 10 masa, ku nga të pranuarat janë zbatuar 2 masa, është zbatuar pjesërisht 1 masë, janë në proces zbatimi 6 masa organizative si dhe 1 masë organizative nuk është zbatuar.

II- Opinion i përgjithshëm mbi zbatimin e rekomandimeve

Pavarësisht nga puna e bërë, ku niveli i realizimit të rekomandimeve është mbi 15%, për disa nga masat për të cilat janë në proces zbatimi ose nuk janë zbatuar, duhet akoma më shumë punë për realizimin në nivelin 100% të rekomandimeve.

III. Zbatimi i rekomandimeve të lëna në auditimin e mëparshëm të evaduar për periudhën 01.01.2020 – 30.06.2020.

Auditimi ka filluar më datë 12.02.2021

Auditimi ka përfunduar më datë 22.02.2021

Në zbatim të nenin 15 shkronja (j) dhe pika 2 e nenit 30, të ligjit nr. 154/2014, datë 27.11.2014 “Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollin të Lartë të Shtetit”, Udhëzimit të Kryetarit të KLSH-së nr.1, datë 04.11.2016 “Mbi procedurat për ndjekjen dhe dokumentimin e punës në auditimin e verifikimit të zbatimit të rekomandimeve të Kontrollit të Lartë të Shtetit”, Programit të Auditimit nr. 243, datë 11.02.2021 u krye auditimi mbi hartimin e plan veprimit dhe raportimit në KLSH mbi zbatimin e rekomandimeve të lëna për përmirësimin e legjislacionit, marrjen e masave organizative, të masave disiplinore dhe të zhdëmtimit, e të tjera, të rekomanduara në përfundimet e auditimit nga KLSH-ja për misionin e mëparshëm të realizuar në këtë subjekt, ku rezultoi se:

III.1 Përshkrimi i auditimit sipas drejtimeve të auditimit

Nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse në auditimin e mëparshëm për përmirësimin e gjendjes janë rekomanduar 20 masa organizative. Nga masat organizative janë pranuar plotësisht 10 masa, ku nga të pranuarat janë zbatuar 2 masa, janë zbatuar pjesërisht 1 masa, janë në proces zbatimi 6 masa organizative si dhe 1 masë organizative nuk është zbatuar.

III.1.1. Hartimi i programit (Plan veprimit) dhe respektimi i afatit prej 20 ditë për kthimin e përgjigjes për zbatimin e rekomandimeve, siç është përcaktuar në nenin 15 shkronja (j) të ligjit nr.154/2014, datë 27.11.2014 “Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollin të Lartë të Shtetit”.

AKMC, nëpërmjet shkresës nr. 83/4 prot. datë 20.07.2020, ka dërguar përgjigje mbi Plan Veprimin “Për zbatimin e rekomandimeve të raportit përfundimtar mbi auditimin e sistemeve të Teknologjisë së Informacionit”, i miratuar nga Drejtori i Përgjithshëm i AKMC me nr. 83/3 prot., datë 20.07.2020.

III.1.2. Respektimi i afatit ligjor prej 6 muajsh nga data e marrjes së njoftimit të raportit të auditimit, për raportimin në KLSH, të ecurisë së zbatimit të rekomandimeve të lëna nga auditimi i mëparshëm (pika 2 e nenit 30 të ligjit nr. 154/2014, datë 27.11.2014 “Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”.

AKMC nuk ka kthyer përgjigje mbi ecurinë e zbatimit të rekomandimeve të lëna në respektim të afatit ligjor prej 6 muajsh, në kundërshtim me pikën 2 të nenit 30 të ligjit nr. 154/2014, datë 27.11.2014 “Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”. Për mos raportimin në KLSH brenda afatit ligjor prej 6 muajsh, **mban përgjegjësi Drejtori i Përgjithshëm z. HÇ.**

III.1.3. Realizimi i rekomandimeve, sipas cilësimeve në planin e veprimeve të hartuar nga subjekti i audituar, duke pasqyruar punën e bërë të analizuar për rekomandimet e realizuara plotësisht, pjesërisht, në proces realizimi dhe sa nga rekomandimet nuk janë pranuar.

Nga te pranuarat	Nr.	%
Zbatuar	2	20
Zbatuar pjesërisht	1	10
Ne proces	6	60
Nuk janë zbatuar	1	10

Nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse në auditimin e mëparshëm për përmirësimin e gjendjes janë lënë **20 masa organizative**. Nga masat organizative janë pranuar plotësisht **10 masa**, ku nga të pranuarat janë zbatuar 2 masa, është zbatuar pjesërisht 1 masë, janë në proces zbatimi 6 masa organizative si dhe 1 masë organizative nuk është zbatuar.

A. MASA ORGANIZATIVE

Nga KLSH i janë rekomanduar Agjencisë Kombëtare të Mbrojtjes Civile 20 masa organizative. Nga masat organizative janë pranuar plotësisht 10 masa. Nga masat e pranuar janë zbatuar 2 masa, janë zbatuar pjesërisht 1 masa, janë në proces zbatimi 6 masa organizative dhe nuk është zbatuar 1 masë.

Më hollësisht, auditimi i zbatimit të rekomandimeve:

1. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se:

-AKMC nuk disponon apo administron sisteme të teknologjisë së informacionit dhe infrastrukturë netëorë-u të sajën. Pajisjet fizike që disponon AKMC (PC, printer, router), janë pjesë e infrastrukturës së Ministrisë së Mbrojtjes dhe funksionojnë si pjesë e rrjetit të brendshëm të Ministrisë së Mbrojtjes. Suporti teknik, në hardëare dhe softëare ofrohet nga njësia e IT në varësi të Ministrisë së Mbrojtjes.

- Nga auditimi mbi menaxhimin e burimeve njerëzore në AKMC për vitin 2019 u konstatua se ka pasur luhatje të vazhdueshme në burimet njerëzore, shoqëruar me vende vakante të strukturës në disa prej pozicioneve të rëndësishme në drejtoritë përkatëse, veprim i cili mbart riskun e mos përmbushjes së detyrave dhe funksioneve kryesore të Agjencisë. Në strukturën e re të miratuar të AKMC (miratuar me urdhrin e Kryeministrit nr. 27, datë 03.02.2020) është parashikuar Sektori GIS, IT dhe Publikimit, në Drejtorinë e Edukimit, Trajnimit dhe Teknologjisë së Informacionit. Kjo strukturë duke qenë se është akoma në proces ristrukturimi dhe rekrutimi, nuk është plotësuar me punonjës/ specialist të teknologjisë së informacionit.

1.1 Rekomandim: AKMC në bashkëpunim me MM në vijimësi të kryejnë analizimin dhe prioritarizimin e nevojave mbi infrastrukturën dhe elementet e nevojshëm TIK që ndihmojnë në lehtësimin e proceseve të aktivitetit që agjencia kryen.

1.2 Rekomandim: Strukturat drejtuese të AKMC në bashkëpunim me MM të marrin masa për mirë menaxhimin e burimeve njerëzore duke plotësuar vendet vakante dhe të hartojnë politika për zhvillimin e tyre nëpërmjet trajnimeve. Duke qenë se AKMC është në proces ristrukturimi të tregohet kujdes në rekrutimin e stafit të ri në mbështetje të strukturës së re duke pasur parasysh fushat që mbulon mbrojtja civile.

Nga auditimi rezulton që: janë ndërmarrë hapat e nevojshëm në bashkëpunim me MM (Ministrinë e Mbrojtjes) duke kryer analizimin dhe prioritarizimin e nevojave mbi infrastrukturën dhe elementet e nevojshëm TIK si dhe në plotësimin e vendeve vakante.

Rekomandimi është në proces zbatimi

2. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se, AKMC nuk ka strategji institucionale po ashtu edhe strategji për teknologjinë e informacionit, mungesa e të cilave sjell mangësi në vendosjen e prioritetëve, përqendrimin e energjisë dhe burimeve për të forcuar operacionet për të siguruar që punonjësit dhe palët e tjera të interesit po punojnë drejt qëllimeve të përbashkëta.

-Ndihma, mbështetja teknike dhe logjike për komunikimet e përditshme apo komunikimet me strukturat e tjera apo me institucionet bashkëpunuese, që ndihmojnë mbarëvajtjen e punës në strukturat e Agjencisë, kryhet nëpërmjet shkëmbimeve verbale, nëpërmjet celularit, whatsapp ose nëpërmjet e-maile-ve.

- Strukturat e emergjencave civile vuajnë nga koordinimi i dobët, mungesa e informacionit, e logjistikës, fondeve dhe kapaciteteve për të ndërhyrë. Mungojnë informacionet e paralajmërimit të hershëm të fatkeqësive.

2.1 Rekomandim: Strukturat drejtuese në AKMC dhe MM, duke marrë në konsideratë kohën, burimet e nevojshme si dhe rëndësinë e të dhënave që institucioni zotëron dhe përpunon, të marrin masa për hartimin e Planit Strategjik të Institucionit, ku të adresohen qartë objektivat e

institucionit duke pasur parasysh ndryshimet e ndodhura me aktet ligjore dhe nënligjore. Pjesë e këtij plani strategjik të bëhen edhe elementë të teknologjisë së informacionit.

2.2 Rekomandim: AKMC në bashkëpunimin me MM dhe me të gjithë strukturat e shërbimit të emergjencave civile të marrin masa për krijimin e mekanizmave të nevojshëm për automatizimin dhe ndërveprimin, komunikimin, shkëmbimit e ruajtjen e të dhënave ndërmjet strukturave të emergjencave civile bashkëpunuese në nivel qendror dhe rajonal.

Nga auditimi rezulton që: për sa i përket rekomandimit nr. 2.1 bazuar në shkresën nr.2124/4 datë 06.01.2021 ku tregon mbi caktimin e objektivave konkretë për struktura nën varësinë e Ministrisë së Mbrojtjes dhe FA ku përfshihet dhe funksionalizimi i AKMC.

Rekomandimi 2.2 nuk është marrë në konsideratë.

Rekomandimi 2.1 është zbatuar pjesërisht

3. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se, akoma nuk është draftuar/ hartuar apo miratuar, Strategjia Kombëtare për Zvogëlimin e Riskut nga Fatkeqësitë. Ndërmjet reduktimit të rreziqeve nga fatkeqësitë dhe mbrojtjes civile, më shumë prioritet i jepet të dytës. Reduktimi i rrezikut nga fatkeqësitë dhe mbrojtja civile i përkasin njëra-tjetrës si masa plotësuese, të cilat duhet të merren së bashku në mënyrë që të rritet qëndrueshmëria ndaj këtyre fatkeqësive.

3.1 Rekomandim: AKMC në rolin e organit koordinues për menaxhimin e situatave të emergjencave civile, në bashkëpunim me MM dhe të gjithë palët e përfshira në proces të marrë masa për nisjen e konsultimeve me qëllim hartimin e dokumentit bazë strategjik të Republikës së Shqipërisë, Strategjinë Kombëtare për Zvogëlimin e Riskut nga Fatkeqësitë, që përcakton politikat dhe aktivitetet e institucioneve dhe të strukturave qendrore e vendore, si dhe të gjitha subjekteve të tjera në menaxhimin e riskut nga fatkeqësitë, në përputhje edhe me përcaktimet e ligjit të ri “Për mbrojtjen civile”.

Nga auditimi rezulton që: është hartuar dokumenti bazë strategjik i Republikës së Shqipërisë, Strategjinë Kombëtare për Zvogëlimin e Riskut nga Fatkeqësitë, bazuar në shkresën nr. 1088/2 prot. Datë 14.10.2020 por nuk është miratuar ende.

Rekomandimi është në proces zbatimi

4. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se, PKEC për një kohë të gjatë nuk ka pasur asnjë përditësim ku të pasqyrohen ndryshimet e ndodhura gjatë kësaj periudhe në funksionet, kapacitetet dhe strukturat që bashkërendojnë veprimet e tyre në fushën e emergjencave civile duke mos iu përshtatur realitetit me ndodhitë që kanë ndodhur për 16 vite në Shqipëri. Plani është i bazuar në ligjin nr. 8756, datë 26.03. 2001, “Për emergjencat civile”, i ndryshuar, i cili me hyrjen në fuqi të ligjit të ri, së bashku me disa akte nënligjore ku mbështetet PKEC janë shfuqizuar.

4.1 Rekomandim: AKMC dhe MM në bashkëpunim me strukturat përbërëse të emergjencave civile të marrin masa për përditësimin dhe miratimin e Planit Kombëtar të Emergjencave Civile ku të pasqyrohen ndryshimet e ndodhura gjatë kësaj periudhe në funksionet, kapacitetet dhe strukturat që bashkërendojnë veprimet e tyre në fushën e emergjencave civile duke u mbështetur edhe në ndryshimet e ndodhura me bazën ligjore dhe nënligjore.

Nga auditimi rezulton që: është hartuar dokumenti i Planit Kombëtar të Emergjencave Civile, bazuar në shkresën nr. 1088/2 prot. Datë 14.10.2020 por nuk është miratuar ende.

Rekomandimi është në proces zbatimi

5. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se, AKMC nuk ka zhvilluar dhe përcaktuar politika apo rregullore për mënyrën e menaxhimit, konfigurimit dhe përdorimit të teknologjisë së informacionit, ruajtjen e informacionit etj.

(Në mënyrë të detajuar janë pasqyruar në faqet 10-21 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

5.1 Rekomandim: AKMC në bashkëpunim me MM të marrin masa për hartimin dhe miratimin e rregullores së brendshme të funksionimit të saj në nivel qendror dhe vendor, duke pasqyruar saktë dhe konkretisht rolet, detyrat, përgjegjësitë dhe kompetencat e secilës strukturë përbërëse të saj, mbështetur edhe në përcaktimet e ligjit të ri “Për mbrojtjen civile” dhe strukturat e reja të miratuara.

Nga auditimi rezulton që: është hartuar draft rregullorja e funksionimit të AKMC-së pranë Ministrisë së Mbrojtjes, por nuk është miratuar ende.

Rekomandimi është në proces zbatimi

6. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se, AKMC nuk disponon regjistër risqesh institucional, ku të përfshinte edhe risqet mbi teknologjinë e informacionit, duke e bërë jo efektiv dhe jo eficient reduktimin e risqeve, në mospërputhje me nenet 19-21 të ligjit nr. 10296, datë 08.07.2010, “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”, i ndryshuar, udhëzimi nr. 30, datë 27.12.2011 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik”, i ndryshuar, udhëzimi nr. 21, datë 25.10.2016 “Për nëpunësit zbatues të të gjitha niveleve”, Udhëzimi i Ministrit të Financave nr. 16, datë 20.07.2016 “Për përgjegjësitë dhe detyrat e koordinatorit të menaxhimit financiar dhe kontrollit dhe koordinatorit të riskut në njësitë publike”.

6.1 Rekomandim: Strukturat Drejtuese në AKMC në bashkëpunim me MM të marrin masa për ndërtimin regjistrin të risqeve institucionale me qëllim që të identifikohen, analizohen dhe kontrollohen risqet, në mënyrë që mos të vënë në rrezik përmbushjen e objektivave të institucionit në përputhje me ligjin nr. 10296, datë 08.07.2010, “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”, i ndryshuar, në të cilin të përcaktohen edhe risqet IT.

Nga auditimi rezulton që: është hartuar Regjistri i Risqeve Institucionale dhe është miratuar me shkresën nr. 66/1 datë 17.02.2021.

Rekomandimi është zbatuar plotësisht

7. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua mungesa e një vlerësimi kombëtar të riskut, i cili përfshin një vlerësim të klasifikuar të rreziqeve që mund të ndodhin në vend gjatë viteve të ardhshme, për të ndihmuar autoritetet përgjegjëse për të informuar, planifikuar dhe përgatitur mbi ngjarjet e ndryshme.

-Vlerësimi i rreziqeve është përgjithësisht tabelim i rreziqeve që nuk përfshin një analizë të qartë, me skenarë të ndryshëm fatkeqësish dhe nivelet e ekspozimit të popullsisë dhe pasurive të saj ndaj secilit skenar. Strukturat e emergjencave civile i kushtojnë më shumë rëndësi reagimit pas ngjarjes dhe më pak komponentëve të tjerë.

-Nga auditimi u konstatua se, nuk janë identifikuar dhe dokumentuar në mënyrë të detajuar, infrastrukturat kritike vulnerabël mbi teknologjinë e informacionit dhe komunikimit sipas përcaktimeve të nenit 43 të ligjit nr. 45/2019 “Për mbrojtjen civile” mbi telekomunikacionin (rrjetet, sistemet).

7.1 Rekomandim: AKMC në bashkëpunim me MM dhe të gjithë palët e përfshira në proces të marrin masa për nisjen e konsultimeve me qëllim hartimin e dokumentit të vlerësimit të risqeve në nivel qendror, Vlerësimi i Riskut, që identifikon llojin, karakteristikën dhe prejardhjen e risqeve nga fatkeqësitë, nivelin e ekspozimit dhe të cenueshmërisë, faktorët që e shkaktojnë apo që e rrisin nivelin e mundësisë së rrezikut, si dhe pasojat e mundshme për jetën e njerëzve, gjënë e gjallë, pronën, trashëgiminë kulturore dhe mjedisin. Futjen e burimeve të teknologjisë së informacionit në hartimin e politikave për burime njerëzore, burime të tjera materiale (*mjetet transporti, ushqime, mjete financiare etj.*) për minimizimin e risqeve të mësipërme, në përputhje edhe me përcaktimet e ligjit të ri “Për mbrojtjen civile”.

-Ky dokument të paraprihet nga realizimi i studimeve dhe marrjes në analizë të shkaqeve të mundshme të ndodhjes së këtyre fatkeqësive, faktorët që ndikojnë në përkeqësimin e situatave dhe

eksponimit të popullsisë dhe pasurive të saj ndaj këtyre faktorëve, mundësive për shmangien e tyre, etj.

7.2 Rekomandim: Gjithashtu, në vlerësimin e risqeve të identifikohen dhe merren në konsideratë edhe risqet e mundshme në infrastrukturën kritike të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit si pjesë thelbësore e këtij procesi.

Nga auditimi rezulton që: rekomandimi 7.1 dhe 7.2 nuk janë pranuar.

Rekomandimet nuk janë pranuar

8. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se:

AKMC nuk ka të dokumentuar dhe implementuar procedura të standardizuara për kontrollin e ndryshimeve në infrastrukturën institucionale. Situata në AKMC dhe në strukturat rajonale nëpër Qarqe/Prefektura, për periudhën e audituar, menaxhohet mbi baza ngjarjesh. Nuk disponohet një procedurë për inicimin, rishikimin dhe aprovimin e ndryshimeve, klasifikimin e tyre sipas rëndësisë si dhe dokumentimin e të gjithë procesit të ndryshimeve, duke përfshirë dhe incidentet që vijnë nga ndërveprimi i të dhënave me institucionet bashkëpunuese apo pjesë të strukturave lidhëse.

8.1 Rekomandim: Strukturat Drejtuese në AKMC në bashkëpunim me MM të marrin masa për hartimin e një plan veprimi për identifikimin, raportimin, trajtimin, dokumentimin dhe monitorimin e incidenteve. Gjithashtu të marrin masa për menaxhimin e ndryshimeve dhe dokumentimin e të gjithë procesit të ndryshimeve.

Nga auditimi rezulton që: rekomandimi nuk është marrë parasysh

Rekomandimi nuk pranohet

9. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se zyra që përdoret nga Drejtoria Operacionale e Drejtim Komandimit të Emergjencave Civile që ka funksion komandues, komunikues dhe koordinues në AKMC nuk ka infrastrukturën e nevojshme për monitorimin dhe koordinimin në kohë reale me anë të përdorimit të elementeve TIK. Gjithashtu struktura e drejtorisë për periudhën e audituar rezultoi me vende vakante. Ndërkohë komunikimi me autoritetet përkatëse bëhet me anë të aparateve celulare dhe me whatsapp.

9.1 Rekomandim: AKMC në bashkëpunim me MM dhe të gjithë palët e përfshira në proces, në planin afatmesëm të investimeve, duke marrë në konsideratë burimet e nevojshme, të marrin masa për përmirësimin e infrastrukturës, duke krijuar një sallë operative moderne të qendëruar ku të realizohet koordinimi dhe monitorimi në kohë reale për të gjitha llojet e emergjencave në Republikën e Shqipërisë, në kohë normale dhe në kohë emergjencash, me qëllim nxitjen e bashkëpunimit dhe qasjes proaktive duke u fokusuar më tepër në parandalimin dhe mbrojtjen ndaj emergjencave të mundshme, në sinkron me praktikën më të mira si Emergency Response Coordination Centre (ERCC) dhe European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations, struktura në të cilat ne aderojmë të anëtarësohemi.

Nga auditimi rezulton që: janë ndërmarrë hapat e nevojshëm për përmirësimin e infrastrukturës dhe krijimin e ambienteve për koordinim dhe monitorim në kohë reale për të gjitha llojet e emergjencave në Republikën e Shqipërisë.

Rekomandimi është zbatuar plotësisht

10. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se Agjencia nuk posedon Portal Web të sajën por ka vetëm një seksion të posaçëm për Drejtorinë e Emergjencave Civile si strukturë vartëse e Ministrisë së Mbrojtjes.

10.1 Rekomandim: Strukturat drejtuese në AKMC në bashkëpunim me MM të marrin masa për përmirësimin dhe përditësimin e faqes web të MM për seksionin e AKMC për të rritur ndihmesën dhe informimin ndaj qytetarëve, duke shtuar elementë inovativ në faqen web për ta bërë atë sa më interaktive dhe ndihmëse për qytetarët. Në të ardhmen, nëse do të jetë e mundur, agjencia kombëtare e mbrojtjes civile për nga vetë rëndësia që ka, të ketë një portal web informues me të gjithë elementet që parashikon ligji i të drejtës së informimit.

Nga auditimi rezulton që: është marrë konfirmimi nga AKSHI mbi krijimin dhe publikimin e domain-it akmc.gov.al por akoma nuk është ndërtuar faqja web e AKMC-së.

Rekomandimi është në proces zbatimi

11. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi mbi infrastrukturën kritike u konstatua se nuk janë marrë në konsideratë bazat e të dhënave shtetërore, infrastrukturat e informatizuara dhe ajo e qendëruar në DataCenter-in e vetëm që administrohet nga AKSHI, përcaktuar në nenin 43 të ligjit nr. 45, datë 18.07.2019 “Për mbrojtjen civile” si infrastruktura kritike.

11.1 Rekomandim: AKMC të marrë në konsideratë si infrastrukturë kritike qendrën e të dhënave që administrohet nga AKSHI, në aktet rregullative që do të hartojë, si një sistem në të cilin jo vetëm është investuar një sasi e konsiderueshme fondesh të buxhetit të shtetit, por edhe pse është e vetmja formë për të ofruar shërbime në disa prej rasteve të emergjencave si: përmbytje, zjarr, epidemi.

Nga auditimi rezulton që: rekomandimi nuk është marrë parasysh

Rekomandimi nuk pranohet

12. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se AKMC nuk ka ndërmarr asnjë hap komunikimi me AKSHI-n, nisur nga roli i saj parandalues, me qëllim:

a. Konsultimin mbi zhvillimin e teknologjisë apo sistemeve që do t'i shërbenin emergjencave civile në të gjithë strukturat e vendit.

b. Identifikimin e infrastrukturës kritike si dhe risqeve në pronën shtetërore që AKSHI ka në administrim, si bazat e të dhënave shtetërore si dhe sisteme e infrastruktura të institucioneve dhe organeve të administratës buxhetore nën përgjegjësinë e Këshillit të Ministrave me anë të të cilave ofrohen dhe shërbime në distancë.

c. Identifikimin dhe prioritarizimin e shërbimeve që mund të realizohen në distancë, në rastin e një emergjence civile.

d. Hartimin e politikave dhe planeve për ofrimin e shërbimeve online në vend me qëllim sigurimin e vazhdimësisë së shërbimit për shtetasit.

e. Ndërtimin e një baze të dhënash me humbje nga fatkeqësitë si dhe impaktet prej tyre.

f. Sigurimin se të gjitha institucionet dhe Agjencitë shtetërore që ofrojnë shërbime kritike nëpërmjet sistemeve elektronike si: kontrolli kufitar, kontrollet doganore, pagesat e thesarit, sistemi tatimor, sistemi i sigurimeve shoqërore, kujdesi shëndetësor, arsimit etj., kanë ndërtuar procese BCP/DRP si një detyrim për vazhdimësinë e shërbimit ndaj qytetarëve.

12.1 Rekomandim: AKMC në bashkëpunim me AKSHI-n si institucion përgjegjës i zhvillimeve teknologjike të iniciojë identifikimin e infrastrukturave kritike, prioritarizimin e shërbimeve që duhet të ofrohen në distancë, garantimin dhe ruajtjen e të dhënave në sistemet kritike dhe çdo element i teknologjisë që nevojitet të jetë i vazhdueshëm në menaxhimin e një emergjence civile.

Nga auditimi rezulton që: rekomandimi nuk është pranuar

Rekomandimi nuk pranohet

13. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi mbi dokumentacionin e vendosur në dispozicion nga AKMC si dhe struktura të tjera në prefekturat e vizituara gjatë këtij auditimi, konstatohet se:

a. Nuk disponojnë plane evakuimi të miratuara, plane rikuperimi apo plane vazhdimësie në asnjë prej niveleve kombëtar, rajonal apo lokal.

b. Nuk rezultojnë të identifikuar proceset kritike si dhe vazhdimësia e ofrimit të shërbimit sipas llojit të fatkeqësisë, plane apo politika mbi mënyrën se si do të ofrohen shërbimet e ndërprera nuk rezultoi të ketë.

c. Bashkëpunimi ndërmjet subjekteve shtetërore dhe private bazuar në nenin 14, pika 8 të ligjit nr. 45, datë 18.07.2019 “Për mbrojtjen civile”, ende nuk ka filluar.

13.1 Rekomandim: AKMC të marrë masat e nevojshme për identifikimin e proceseve kritike që sigurohen nëpërmjet teknologjisë së informacionit, si shumë të rëndësishme në rastin e emergjencave civile shkaktuar nga epidemitë. Gjithashtu, të hartojë apo kërkojë nga institucioni përgjegjës për teknologjinë AKSHI, planet dhe politikat e vazhdimësisë në ofrimin e shërbimeve në rast emergjence.

Nga auditimi rezulton që: rekomandimi nuk është marrë parasysh

Rekomandimi nuk pranohet

14. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se:

a. Mungojnë identifikimi i risqeve dhe protokolle të komunikimit për risqet e identifikuar nga emergjencat civile. Një protokoll i nisur ka mundësi të përmirësohet, por një protokoll komunikimi ende i pa nisur, pengon në kohë përballim e çfarëdo situatë emergjente që mund t'i duhet të kalojë vendit tonë në nivele të ndryshme lokal/ rajonal/ kombëtar.

b. AKMC nuk disponon protokolle komunikimi të dokumentuara sipas ngjarjeve të caktuara që përcakton ligji, të cilat lidhen me dukuri natyrore ekstreme si: tërmetet, përmbytjet dhe vërshimet e ujit, temperaturat ekstreme dhe të tej zgjatura, rrëshqitjet arkitektonike, ortekët, erërat e forta në tokë dhe në det, zjarret masive në pyje, sëmundjet infektive masive dhe dukuri të tjera që ndikojnë në jetën e njerëzve, gjënë e gjallë, pronën, trashëgiminë kulturore dhe mjedisin.

14.1 Rekomandim: AKMC të marrë masa për hartimin dhe miratimin e protokolleve të komunikimit ndërmjet institucioneve si dhe krijimin e dokumentacioneve model, që do të përdoren në secilën prej emergjencave që do ndeshen në të ardhmen në secilin prej niveleve.

Nga auditimi rezulton që: rekomandimi nuk është marrë parasysh

Rekomandimi nuk pranohet

15. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se AKMC nuk disponon regjistër ngjarjesh të konsideruara emergjente të ndodhura apo të raportuara sipas shpërndarjes gjeografike, që ato kanë pasur brenda vendit. Të dhënat e pakta në excel të regjistruara janë nën përgjegjësinë morale të çdo punonjësi në strukturat rajonale. Grupi i auditimit vuri re se vetë punonjësit në Fier, Tiranë, nën përgjegjësinë e tyre individuale kanë regjistruar të dhëna për aq kohë sa ata kanë në kryerjen e detyrës së lidhur me emergjencat, por nuk disponojnë të dhëna nga e kaluara.

15.1 Rekomandim: AKMC të marrë në konsideratë të gjitha mundësitë, për krijimin e një strukture të organizuar me të dhëna nga gjithë vendi, në lidhje me emergjencat civile, për të pasur më të lehtë vendimmarrjen në raste të ngjashme si dhe hartimin e politikave që do të ndiqen sipas ngjarjeve apo risqeve që prek çdo rajon në vendin tonë.

Nga auditimi rezulton që: rekomandimi nuk është marrë parasysh

Rekomandimi nuk pranohet)

16. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi mbi dokumentacionin vënë në dispozicion të audituesve nga strukturat e emergjencave që u vizituan në terren në: Prefekturat Tiranë, Vlorë, Lezhë Fier, Shkodër si dhe Bashkia Tiranë, rezulton se:

- Nga 5 prefektura, në 3 prej tyre Shkodër, Vlorë, Fier nuk janë plotësuar vendet vakante duke rrishtuar në këtë mënyrë përbushjen e detyrimeve të këtij sektori me një rëndësi të madhe. Në Fier mungon përgjegjësi i sektorit dhe detyrat e tij i janë deleguar specialistit më me përvojë.
- Strukturat e emergjencave civile në këto qarqe nuk kanë zhvilluar trajnime me tema të njëjta, dhe trajnimet nuk janë kryer në përputhje me risqet që paraqet secila zonë.
- Asnjë ekspert i vendit tonë me njohje të mirë të risqeve natyrore nuk ka qenë referues në ndonjë temë trajnimi nga ato që na janë raportuar, me qëllim shkëmbimin e njohurive pse jo dhe përçimin e tyre. Përfshirja e ekspertëve në parandalimin dhe minimizimin e riskut konsiderohet e rëndësishme po aq sa në menaxhimin e situatave emergjente kur ato kanë ndodhur.
- Të gjithë të intervistuarit nga audituesit në prefektura dhe bashki shprehen se kanë të njëjtat mjete komunikimi: telefoni personal, kompjuterët, e-mail dhe grupe në whatsapp. Regjistrimi i ngjarjes së ndodhur kryhet individualisht në Excel ndërsa ndjekja në kohë reale mbi sipërfaqen e një emergjence si p.sh. zjarr, përmblytje etj., rezulton se nuk mund të kryhet nga AKMC duke qenë se nuk disponon pajisje vëzhguese nga ajri.

16.1 Rekomandim: Prefekturat të marrin masat e nevojshme, për plotësimin e vendeve të lira në strukturat e emergjencave civile. Gjithashtu, të kontribuojnë në mënyrë proaktive në propozimin e temave të nevojshme për trajnim sipas ngjarjeve apo risqeve me të cilat ndeshen.

16.2 Rekomandim: AKMC në bashkëpunim me strukturat e emergjencave në prefektura të analizojë të gjitha mundësitë, për pajisje monitoruese nga ajri, në shërbim të emergjencave të shpeshta që ndodhin në vendin tonë si zjarr apo përmblytje si dhe zhvillimin e trajnimeve me tema të njëjta dhe të veçanta bazuar në ngjarjet që preket çdo rajon.

Nga auditimi rezulton që: rekomandimi nuk është marrë parasysh

Rekomandimi nuk pranohet

Observacion:

AKMC, sic jeni në dijeni, ka hartuar Planin e Veprimit nr. 83/3 prot., datë 20.07.2020 “Për zbatimin e rekomandimeve të Raportit Përfundimtar të Auditimit dhe Rekomandimet “Mbi auditimin e sistemeve të teknologjisë së informacionit”. Të Kontrollit të Lartë të Shtetit, datë 30.06.2020”. Ky Plan Veprimi është ndërtuar mbi bazën e gjetjeve dhe rekomandimeve të grupit auditues, të cilat kanë qenë të pranueshme nga ana e AKMC-së.

Për gjetjet/masat e papranuara, AKMC është shprehur nëpërmjet sqarimeve/komenteve, të cilat janë përcjellë për në KLSH, nëpërmjet shkresave nr.6 prot., datë 06.04.2020 dhe nr. 83/2 prot., datë 29.04.2020, të cilat kanë bashkëlidhur komentet për Aktkonstatimet dhe për Projektraportin “Mbi Auditimin e Sistemeve të Teknologjisë së Informacionit”

Përkatësisht për gjetjet nr. 7,8,11,12,13,14,15,16.

Përmbledhëse e Masave Organizative

Lloji i Rekomandimit	Rekomandime Gjithsej në numër	Pranuar	Nuk pranohen	Zbatuar plotësisht	Zbatuar pjesërisht	Në proces zbatimi	Pa zbatuar
MASA ORGANIZATIVE	20	10	10	2	1	6	1

IV. KONKLUZIONE DHE REKOMANDIME

Nga auditimi rezulton se AKMC ka zbatuar plotësisht 2 rekomandime, pjesërisht 1 rekomandime, në proces zbatimi 6 rekomandime dhe 1 rekomandime pa zbatuar.

Bazuar në nenet 15 dhe 16 të Ligjit nr. 154/2014, datë 27.11.2014 “Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”, për përmirësimin e gjendjes, **Ju ri kërkohet** marrjen e masave për zbatimin e rekomandimeve të mëposhtme:

A. MASA ORGANIZATIVE

1. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se, AKMC nuk ka strategji institucionale po ashtu edhe strategji për teknologjinë e informacionit, mungesa e të cilave sjell mangësi në vendosjen e prioritetëve, përqendrimin e energjisë dhe burimeve për të forcuar operacionet për të siguruar që punonjësit dhe palët e tjera të interesit po punojnë drejt qëllimeve të përbashkëta.

-Ndihma, mbështetja teknike dhe logjike për komunikimet e përditshme apo komunikimet me strukturat e tjera apo me institucionet bashkëpunuese, që ndihmojnë mbarëvajtjen e punës në strukturat e Agjencisë, kryhet nëpërmjet shkëmbimeve verbale, nëpërmjet celularit, ehatsapp ose nëpërmjet e-maile-ve.

- Strukturat e emergjencave civile vuajnë nga koordinimi i dobët, mungesa e informacionit, e logjistikës, fondeve dhe kapaciteteve për të ndërhyrë. Mungojnë informacionet e paralajmërimit të hershëm të fatkeqësive.

1.1 Rekomandim: Strukturat drejtuese në AKMC dhe MM, duke marrë në konsideratë kohën, burimet e nevojshme si dhe rëndësinë e të dhënave që institucioni zotëron dhe përpunon, të marrin masa për hartimin e Planit Strategjik të Institucionit, ku të adresohen qartë objektivat e institucionit duke pasur parasysh ndryshimet e ndodhura me aktet ligjore dhe nënligjore. Pjesë e këtij plani strategjik të bëhen edhe elementë të teknologjisë së informacionit.

Në vijimësi

2. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se:

-AKMC nuk disponon apo administron sisteme të teknologjisë së informacionit dhe infrastrukturë network-u të sajën. Pajisjet fizike që disponon AKMC (PC, printer, router), janë pjesë e infrastrukturës së Ministrisë së Mbrojtjes dhe funksionojnë si pjesë e rrjetit të brendshëm të Ministrisë së Mbrojtjes. Suporti teknik, në hardëare dhe ofrohet nga njësia e IT në varësi të Ministrisë së Mbrojtjes.

- Nga auditimi mbi menaxhimin e burimeve njerëzore në AKMC për vitin 2019 u konstatua se ka pasur luhatje të vazhdueshme në burimet njerëzore, shoqëruar me vende vakante të strukturës në disa prej pozicioneve të rëndësishme në drejtoritë përkatëse, veprim i cili mbart riskun e mos përbushjes së detyrave dhe funksioneve kryesore të Agjencisë. Në strukturën e re të miratuar të AKMC (miratuar me urdhrin e Kryeministrit nr. 27, datë 03.02.2020) është parashikuar Sektori GIS, IT dhe Publikimit, në Drejtorinë e Edukimit, Trajnimit dhe Teknologjisë së Informacionit. Kjo strukturë duke qenë se është akoma në proces ristrukturimi dhe rekrutimi, nuk është plotësuar me punonjës/ specialist të teknologjisë së informacionit.

2.1 Rekomandim: AKMC në bashkëpunim me MM në vijimësi të kryejnë analizimin dhe prioritarizimin e nevojave mbi infrastrukturën dhe elementet e nevojshëm TIK që ndihmojnë në lehtësimin e proceseve të aktivitetit që agjencia kryen.

2.2 Rekomandim: Strukturat drejtuese të AKMC në bashkëpunim me MM të marrin masa për mirë menaxhimin e burimeve njerëzore duke plotësuar vendet vakante dhe të hartojnë politika për

zhvillimin e tyre nëpërmjet trajnimeve. Duke qenë se AKMC është në proces ristrukturimi të tregohet kujdes në rekrutimin e stafit të ri në mbështetje të strukturës së re duke patur parasysh fushat që mbulon mbrojtja civile.

Në vijimësi

3. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se, akoma nuk është draftuar/ hartuar apo miratuar, Strategjia Kombëtare për Zvogëlimin e Riskut nga Fatkeqësitë. Ndërmjet reduktimit të rreziqeve nga fatkeqësitë dhe mbrojtjes civile, më shumë prioritet i jepet të dytës. Reduktimi i rrezikut nga fatkeqësitë dhe mbrojtja civile i përkasin njëra-tjetrës si masa plotësuese, të cilat duhet të merren së bashku në mënyrë që të rritet qëndrueshmëria ndaj këtyre fatkeqësive.

3.1 Rekomandim: AKMC në rolin e organit koordinues për menaxhimin e situatave të emergjencave civile, në bashkëpunim me MM dhe të gjithë palët e përfshira në proces të marrë masa për nisjen e konsultimeve me qëllim hartimin e dokumentit bazë strategjik të Republikës së Shqipërisë, Strategjinë Kombëtare për Zvogëlimin e Riskut nga Fatkeqësitë, që përcakton politikat dhe aktivitetet e institucioneve dhe të strukturave qendrore e vendore, si dhe të gjitha subjekteve të tjera në menaxhimin e riskut nga fatkeqësitë, në përputhje edhe me përcaktimet e ligjit të ri “Për mbrojtjen civile”.

Brenda vitit 2021

4. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se, PKEC për një kohë të gjatë nuk ka pasur asnjë përditësim ku të pasqyrohen ndryshimet e ndodhura gjatë kësaj periudhe në funksionet, kapacitetet dhe strukturat që bashkërendojnë veprimet e tyre në fushën e emergjencave civile duke mos i përshtatur realitetit me ndodhitë që kanë ndodhur për 16 vite në Shqipëri. Plani është i bazuar në ligjin nr. 8756, datë 26.03. 2001, “Për emergjencat civile”, i ndryshuar, i cili me hyrjen në fuqi të ligjit të ri, së bashku me disa akte nënligjore ku mbështetet PKEC janë shfuqizuar.

4.1 Rekomandim: AKMC dhe MM në bashkëpunim me strukturat përbërëse të emergjencave civile të marrin masa për përditësimin dhe miratimin e Planit Kombëtar të Emergjencave Civile ku të pasqyrohen ndryshimet e ndodhura gjatë kësaj periudhe në funksionet, kapacitetet dhe strukturat që bashkërendojnë veprimet e tyre në fushën e emergjencave civile duke u mbështetur edhe në ndryshimet e ndodhura me bazën ligjore dhe nënligjore.

Brenda vitit 2021 dhe në vijimësi

5. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se, AKMC nuk ka zhvilluar dhe përcaktuar politika apo rregullore për mënyrën e menaxhimit, konfigurimit dhe përdorimit të teknologjisë së informacionit, ruajtjen e informacionit etj.

5.1 Rekomandim: AKMC në bashkëpunim me MM të marrin masa për hartimin dhe miratimin e rregullores së brendshme të funksionimit të saj në nivel qendror dhe vendor, duke pasqyruar saktë dhe konkretisht rolet, detyrat, përgjegjësitë dhe kompetencat e secilës strukturë përbërëse të saj, mbështetur edhe në përcaktimet e ligjit të ri “Për mbrojtjen civile” dhe strukturat e reja të miratuara.

Menjëherë

6. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se Agjencia nuk posedon Portal Web të saj in por ka vetëm një seksion të posaçëm për Drejtorinë e Emergjencave Civile si strukturë vartëse e Ministrisë së Mbrojtjes.

6.1 Rekomandim: Strukturat drejtuese në AKMC në bashkëpunim me MM të marrin masa për përmirësimin dhe përditësimin e faqes Web të MM për seksionin e AKMC për të rritur ndihmesën dhe informimin ndaj qytetarëve, duke shtuar elementë inovativ në faqen Web për ta bërë atë sa më interaktive dhe ndihmëse për qytetarët. Në të ardhmen, nëse do të jetë e mundur, agjencia

kombëtare e mbrojtjes civile për nga vetë rëndësia që ka, të ketë një portal Web informues me të gjithë elementet që parashikon ligji i të drejtës së informimit.

Menjëherë dhe në vijimësi

2. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se, AKMC nuk ka strategji institucionale po ashtu edhe strategji për teknologjinë e informacionit, mungesa e të cilave sjell mangësi në vendosjen e prioriteteve, përqendrimin e energjisë dhe burimeve për të forcuar operacionet për të siguruar që punonjësit dhe palët e tjera të interesit po punojnë drejt qëllimeve të përbashkëta.

-Ndihma, mbështetja teknike dhe logjike për komunikimet e përditshme apo komunikimet me strukturat e tjera apo me institucionet bashkëpunuese, që ndihmojnë mbarëvajtjen e punës në strukturat e Agjencisë, kryhet nëpërmjet shkëmbimeve verbale, nëpërmjet celularit, whatsapp ose nëpërmjet e-maile-ve.

- Strukturat e emergjencave civile vuajnë nga koordinimi i dobët, mungesa e informacionit, e logjistikës, fondeve dhe kapaciteteve për të ndërhyrë. Mungojnë informacionet e paralajmërimit të hershëm të fatkeqësive.

2.2 Rekomandim: AKMC në bashkëpunimin me MM dhe me të gjithë strukturat e shërbimit të emergjencave civile të marrin masat për krijimin e mekanizmave të nevojshëm për automatizimin dhe ndërveprimin, komunikimin, shkëmbimit e ruajtjen e të dhënave ndërmjet strukturave të emergjencave civile bashkëpunuese në nivel qendror dhe rajonal.

Në vijimësi

8. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se:

AKMC nuk ka të dokumentuar dhe implementuar procedura të standardizuara për kontrollin e ndryshimeve në infrastrukturën institucionale. Situata në AKMC dhe në strukturat rajonale nëpër Qarqe/Prefektura, për periudhën e audituar, menaxhohet mbi baza ngjarjesh. Nuk disponohet një procedurë për iniciimin, rishikimin dhe aprovimin e ndryshimeve, klasifikimin e tyre sipas rëndësisë si dhe dokumentimin e të gjithë procesit të ndryshimeve, duke përfshirë dhe incidentet që vijnë nga ndërveprimi i të dhënave me institucionet bashkëpunuese apo pjesë të strukturave lidhëse.

8.1 Rekomandim: Strukturat Drejtuese në AKMC në bashkëpunim me MM të marrin masa për hartimin e një plan veprimi për identifikimin, raportimin, trajtimin, dokumentimin dhe monitorimin e incidenteve. Gjithashtu të marrin masa për menaxhimin e ndryshimeve dhe dokumentimin e të gjithë procesit të ndryshimeve.

Në vijimësi

11. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi mbi infrastrukturën kritike u konstatua se nuk janë marrë në konsideratë bazat e të dhënave shtetërore, infrastrukturat e informatizuara dhe ajo e qendëruar në DataCenter-in e vetëm që administrohet nga AKSHI, përcaktuar në nenin 43 të ligjit nr. 45, datë 18.07.2019 “Për mbrojtjen civile” si infrastruktura kritike.

11.1 Rekomandim: AKMC të marrë në konsideratë si infrastrukturë kritike qendrën e të dhënave që administrohet nga AKSHI, në aktet rregullative që do të hartojë, si një sistem në të cilin jo vetëm është investuar një sasi e konsiderueshme fondesh të buxhetit të shtetit, por edhe pse është e vetmja formë për të ofruar shërbime në disa prej rasteve të emergjencave si: përmbytje, zjarr, epidemi.

Menjëherë

12. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se AKMC nuk ka ndërmarr asnjë hap komunikimi me AKSHI-n, nisur nga roli i saj parandalues, me qëllim:

a. Konsultimin mbi zhvillimin e teknologjisë apo sistemeve që do t'i shërbenin emergjencave civile në të gjithë strukturat e vendit.

b. Identifikimin e infrastrukturës kritike si dhe risqeve në pronën shtetërore që AKSHI ka në administrim, si bazat e të dhënave shtetërore si dhe sisteme e infrastruktura të institucioneve dhe

organeve të administratës buxhetore nën përgjegjësinë e Këshillit të Ministrave me anë të të cilave ofrohen dhe shërbime në distancë.

c. Identifikimin dhe prioritarizimin e shërbimeve që mund të realizohen në distancë, në rastin e një emergjence civile.

d. Hartimin e politikave dhe planeve për ofrimin e shërbimeve online në vend me qëllim sigurimin e vazhdimësisë së shërbimit për shtetasit.

e. Ndërtimin e një baze të dhënash me humbje nga fatkeqësitë si dhe impaktet prej tyre.

f. Sigurimin se të gjitha institucionet dhe Agjencitë shtetërore që ofrojnë shërbime kritike nëpërmjet sistemeve elektronike si: kontrolli kufitar, kontrollet doganore, pagesat e thesarit, sistemi tatimor, sistemi i sigurimeve shoqërore, kujdesi shëndetësor, arsimiti etj., kanë ndërtuar procese BCP/DRP si një detyrim për vazhdimësinë e shërbimit ndaj qytetarëve.

12.1 Rekomandim: AKMC në bashkëpunim me AKSHI-n si institucion përgjegjës i zhvillimeve teknologjike të iniciojë identifikimin e infrastrukturave kritike, prioritarizimin e shërbimeve që duhet të ofrohen në distancë, garantimin dhe ruajtjen e të dhënave në sistemet kritike dhe çdo element i teknologjisë që nevojitet të jetë i vazhdueshëm në menaxhimin e një emergjence civile

Menjëherë

13. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi mbi dokumentacionin e vendosur në dispozicion nga AKMC si dhe struktura të tjera në prefekturat e vizituara gjatë këtij auditimi, konstatohet se:

a. Nuk disponojnë plane evakuimi të miratuara, plane rikuperimi apo plane vazhdimësie në asnjë prej niveleve kombëtar, rajonal apo lokal.

b. Nuk rezultojnë të identifikuar proceset kritike si dhe vazhdimësia e ofrimit të shërbimit sipas llojit të fatkeqësisë, plane apo politika mbi mënyrën se si do të ofrohen shërbimet e ndërprera nuk rezultoi të ketë.

c. Bashkëpunimi ndërmjet subjekteve shtetërore dhe private bazuar në nenin 14, pika 8 të ligjit nr. 45, datë 18.07.2019 “Për mbrojtjen civile”, ende nuk ka filluar.

13.1 Rekomandim: AKMC të marrë masat e nevojshme për identifikimin e proceseve kritike që sigurohen nëpërmjet teknologjisë së informacionit, si shumë të rëndësishme në rastin e emergjencave civile shkaktuar nga epidemitë. Gjithashtu, të hartojë apo kërkojë nga institucioni përgjegjës për teknologjinë AKSHI, planet dhe politikat e vazhdimësisë në ofrimin e shërbimeve në rast emergjence.

Në vijimësi

14. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se:

a. Mungojnë identifikimi i risqeve dhe protokolle të komunikimit për risqet e identifikuar nga emergjencat civile. Një protokoll i nisur ka mundësi të përmirësohet, por një protokoll komunikimi ende i pa nisur, pengon në kohë përballim e çfarëdo situatë emergjente që mund t'i duhet të kalojë vendit tonë në nivele të ndryshme lokal/ rajonal/ kombëtar.

b. AKMC nuk disponon protokolle komunikimi të dokumentuara sipas ngjarjeve të caktuara që përcakton ligji, të cilat lidhen me dukuri natyrore ekstreme si: tërmetet, përmbytjet dhe vërshimet e ujit, temperaturat ekstreme dhe të tej zgjatura, rrëshqitjet arkitektonike, ortekët, erërat e forta në tokë dhe në det, zjarret masive në pyje, sëmundjet infektive masive dhe dukuri të tjera që ndikojnë në jetën e njerëzve, gjënë e gjallë, pronën, trashëgiminë kulturore dhe mjedisin.

14.1 Rekomandim: AKMC të marrë masa për hartimin dhe miratimin e protokolleve të komunikimit ndërmjet institucioneve si dhe krijimin e dokumentacioneve model, që do të përdoren në secilën prej emergjencave që do ndeshen në të ardhmen në secilin prej niveleve.

Menjëherë

15. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se AKMC nuk disponon regjistër ngjarjesh të konsideruara emergjente të ndodhura apo të raportuara sipas shpërndarjes gjeografike, që ato kanë pasur brenda vendit. Të dhënat e pakta në excel të regjistruara janë nën përgjegjësinë morale të çdo punonjësi në strukturat rajonale. Grupi i auditimit vuri re se vetë punonjësit në Fier, Tiranë,

nën përgjegjësinë e tyre individuale kanë regjistruar të dhëna për aq kohë sa ata kanë në kryerjen e detyrës së lidhur me emergjencat, por nuk disponojnë të dhëna nga e kaluara.

15.1 Rekomandim: AKMC të marrë në konsideratë të gjitha mundësitë, për krijimin e një strukture të organizuar me të dhëna nga gjithë vendi, në lidhje me emergjencat civile, për të pasur më të lehtë vendimmarrjen në raste të ngjashme si dhe hartimin e politikave që do të ndiqen sipas ngjarjeve apo risqeve që prek çdo rajon në vendin tonë.

Menjëherë

16. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi mbi dokumentacionin vënë në dispozicion të audituesve nga strukturat e emergjencave që u vizituan në terren në: Prefekturat Tiranë, Vlorë, Lezhë Fier, Shkodër si dhe Bashkia Tiranë, rezulton se:

- a. Nga 5 prefektura, në 3 prej tyre Shkodër, Vlorë, Fier nuk janë plotësuar vendet vakante duke rrisur në këtë mënyrë përmbushjen e detyrimeve të këtij sektori me një rëndësi të madhe. Në Fier mungon përgjegjësi i sektorit dhe detyrat e tij i janë deleguar specialistit më me përvojë.
- b. Strukturat e emergjencave civile në këto qarqe nuk kanë zhvilluar trajnime me tema të njëjta, dhe trajnimet nuk janë kryer në përputhje me risqet që paraqet secila zonë.
- c. Asnjë ekspert i vendit tonë me njohje të mirë të risqeve natyrore nuk ka qenë referues në ndonjë temë trajnimi nga ato që na janë raportuar, me qëllim shkëmbimin e njohurive pse jo dhe përçimin e tyre. Përfshirja e ekspertëve në parandalimin dhe minimizimin e riskut konsiderohet e rëndësishme po aq sa në menaxhimin e situatave emergjente kur ato kanë ndodhur.
- d. Të gjithë të intervistuarit nga audituesit në prefektura dhe bashki shprehen se kanë të njëjtat mjete komunikimi: telefoni personal, kompjuterët, e-mail dhe grupe në whatsapp. Regjistrimi i ngjarjes së ndodhur kryhet individualisht në Excel ndërsa ndjekja në kohë reale mbi sipërfaqen e një emergjence si p.sh. zjarr, përmbajtje etj., rezulton se nuk mund të kryhet nga AKMC duke qenë se nuk disponon pajisje vëzhguese nga ajri.

16.1 Rekomandim: Prefekturat të marrin masat e nevojshme, për plotësimin e vendeve të lira në strukturat e emergjencave civile. Gjithashtu, të kontribuojnë në mënyrë proaktive në propozimin e temave të nevojshme për trajnim sipas ngjarjeve apo risqeve me të cilat ndeshen.

16.2 Rekomandim: AKMC në bashkëpunim me strukturat e emergjencave në prefektura të analizojë të gjitha mundësitë, për pajisje monitoruese nga ajri, në shërbim të emergjencave të shpeshta që ndodhin në vendin tonë si zjarr apo përmbajtje si dhe zhvillimin e trajnimeve me tema të njëjta dhe të veçanta bazuar në ngjarjet që preket çdo rajon.

Menjëherë

Për sa më sipër paraqitet ky Raport Përfundimtar Auditimi

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT